

I FOKUS

De olympiska spelen - spår i arkiven

Av Helena Karlsson

De olympiska vinterspelen invigs i ryska Sotji den 7 februari. Det vill Arkiv Sörmland uppmärksamma med en arkivglimt från ett tidigare OS, där Sörmland faktiskt hade en viss betydelse i sammanhanget. Spelen ifråga är sommar-OS i Helsingfors 1952. Men vad hade då vårt län för roll att spela där? Jo, på sin väg till Olympiastadion passerade den olympiska elden genom Sörmland! Här visas några av de bilder som då togs på facklan och dess väg genom länet. Fotograf är Studio Aarni/Arkiv Sörmland.

På färden genom Sverige till Helsingfors och Olympiastadion, där de femtonde sommarspelen skulle invigas den 18 juli 1952, passade den olympiska elden alltså bland annat genom Sörmland. Från Arboga fördes facklan vid halv tre-tiden den 4 juli till Tunavallen i Eskilstuna, där den mottogs av eskilstunalöparna Lennart Johansson, IFK, Ove Lennartsson, EIK, och Börje Persson, GUIF. Det var den sistnämnde som fick den stora äran att bära facklan med den flammande elden, som dock fick kämpa lite för att överleva i vinden.

Från Tunavallen gick färden till Fristadstorget, där trängseln var stor. Många ville ta chansen att få en glimt av den olympiska elden när den passerade. I folkmassan på torget viftades det ivrigt med nyinköpta olympiavimplar. Bland talarna på den specialbyggda scenen fanns stadsfullmäktiges ordförande Bernhard Hellström, som påminde om eldens betydelse som symbol för broderskap och vänskap. "Må facklan på sin fortsatta färd tända vackra tankar och stimulera till ridderlig anda" manade han. Även Finlands olympiska kommitté hade en representant på plats, Bertil Lönnberg. Han framförde hälsningar från grannlandet. *Eskilstuna-Kuriren* beskriver i sitt reportage dagen efter, att ceremonin på torget präglades av "en enkel, nästan torftig högtidlighet".

Klockan 15 var eldens besök i Eskilstuna över. Färden gick vidare till Strängnäs, där ett stort publikevenemang tog vid utanför tingshuset. Applåderna rungade när Rune Molén, IFK, och Georg Flack, Viljan, löpte in med facklan. Överste Wiklund från Sveriges idrottsförbund höll tal från tingshustrappan och beskrev idrottens stora betydelse. Det hurrades för den svenska idrotten och sedan var det åter dags för elden att fortsätta sin färd genom landet, nu eskorterad av Arne Göransson, Viljan, och Olle Saleby, Mariefred.

Två veckor senare var elden på plats i Helsingfors, där invigningsceremonin hölls på Olympiastadion den 18 juli. Och hur gick det då för svenskarna i spelen? Inte illa alls. Hela 35 medaljer blev det: 12 guld, 13 silver och 10 brons. Bland guldmedaljörerna fanns till och med en med sörmlandsanknytning: brottaren Olle Anderberg som sedan 1944 tävlat för Eskilstuna GAK.

Mer att läsa både om OS-facklans färd genom landet och om de olympiska spelen i stort finns i lokaltidningarnas arkiv från 1952.